

Інструкція до практичного заняття

Тема: Увага

Мета: вдосконалити знання студентів про увагу, її види та властивості. Визначити шляхи вивчення та тренування уваги особистості. Формувати вміння здобувачів фахової передвищої освіти використовувати теоретичні знання як в професійній діяльності, так і в саморозвитку своєї уваги. Розвивати вміння аналізувати, порівнювати та узагальнювати отриманий матеріал. Виховувати уважність, чутливість, самостійність, критичність та інші якості.

Тип заняття: практичний.

Засоби навчання: інтерактивна дошка Padlet, інструкція до практичного заняття, психологічні завдання.

Література:

1. Загальна психологія: Підручник // О.Скрипченко, Л.Долинська, З.Огороднійчук та ін. – К.: Либідь, 2005.
2. Максименко С.Д. Загальна психологія : навч. посібник / С.Д. Максименко. – [3-є вид., перероб. і доп.] – К.: Центр учбової літератури, 2008. – с. 244 – 265.
3. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. [текст] навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 388 с.
4. Павелків Р.В. Загальна психологія: підручник / Павелків Р.В. – К.: Кондор, 2012. – 576 с.

Хід заняття

1. Актуалізація опорних знань

1. Поясніть слова К.Д. Ушинського «увага це ті єдині двері, через які знання входять у свідомість учнів».
2. Що є фізіологічною основою уваги?
3. Опишіть види уваги.
4. Чому довільну увагу називають вольовою та активною?
5. Назвіть умови, що полегшують свідоме зосередження уваги.
6. Визначте властивості уваги.
7. Складіть порівняльний аналіз психологічних характеристик мимовільної, довільної та післядовільної уваги.

2. Практична частина

А) Перевірка домашнього завдання

- бліц-опитування «Психологічний словник»;
- презентація студентами домашнього завдання презентації (відео, буклету) на тему "Техніки розвитку уваги дошкільників (молодших школярів, вихованців на заняттях фізичної культури, менеджера, фахівця туристичної галузі)". Прикріпити в Moodle.

Б) Презентація доповідей, рефератів:

1. Причини неуважності учнів (клієнтів).

2. Основні прийоми активізації уваги учнів (вихованців, клієнтів в туристичній галузі, менеджерів).
3. Виховання уважної людини.

В) Психологічні завдання

Завдання 1.

В класі гамір, діти не слухаються вчительку. Несподівано вона вивішує велику репродукцію картини. Школярі зразу ж заспокоїлися, проте через декілька хвилин знову загомоніли. Тоді вчителька почала задавати питання за змістом картини. В класі запанувала тиша. Який вид уваги учнів проявляється у першому випадку, який – у другому ?

Завдання 2.

Які фізіологічні механізми уваги проявляються в описаному досліді? Досліджуваний Н. повинен був відповідно до інструкції експериментатора запам'ятати послідовність спалахування яскравих лампочок, не звертаючи уваги на спалахування тьмяних. Виявилось, що у тих зонах кори, яким відповідає яскравий спалах лампочок, підвищена збудливість, а в тих зонах кори, яким відповідає тьмянний спалах, – знижена.

Завдання 3.

Розвиток яких властивостей уваги допомагає акторові успішно виконувати свою роботу?

Діяльність актора складна. Поряд з основним завданням він виконує і побічні. Актор не тільки спрямовує увагу на роль, на виконання сценічних завдань, а й на партнера і на суфлера.

Завдання 4.

Школяр, підкоряючись вимозі батьків, відірвався від телевізора, по якому демонструвався цікавий фільм, і сів виконувати домашнє завдання. Примушуючи себе, він розв'язав спочатку одну, а потім і другу задачу. Проаналізувавши хід розв'язування, він виявив алгоритм побудови задач цього типу і взявся застосовувати його щодо інших. Школяр так захопився цим заняттям, що не почув, як мати покликала його вечеряти. Як цей приклад характеризує увагу? Динаміку яких видів уваги можна простежити у цьому випадку?

Завдання 5.

За якими зовнішніми ознаками треба судити про неуважність учня на уроці? Які ще поведінкові ознаки є показниками неуважності.

Мишко К. сидить обличчям до вчителя. Він спокійний, погляд його спрямований у вікно, точніше, у двір. Мишко нічим не порушує дисципліни в класі, але за ходом уроку не стежить. Один учень помилився біля дошки, увесь клас сміється. Мишко так само спокійний, так само уважно дивиться у вікно. Учитель кидає свій погляд туди ж. Вона бачить: у дворі хлопчачки грають у футбол. Вони гаряче сперечаються, щось доводячи одному з воротарів. Мишко

так само обурений, він поривається щось гукнути. Учитель ставить Мишкові запитання. Мишко дивиться, нічого не розуміючи.

Завдання 6.

Із наведених слів виберіть ті, які перебувають у тому ж відношенні з поданим словом, що і в наведеному прикладі. Укажіть принцип побудови аналогії.

1. Приклад: сприймання: константність.

Увага:... (збудження, інтерес, концентрація, вразливість, здібності).

2. Приклад: діяльність: гра.

Увага:... (концентрація, сприйняття, розподіл, зосередження свідомості, мимовільна).

Завдання 7.

Яку людину можна назвати більш уважною:

- яка, займаючись діяльністю, перебуває у стані глибокої зосередженості і не помічає нічого навколо;

- яка за мить здатна помітити всі деталі ситуації й не випускати з поля зору жодної дрібниці;

- яка незалежно від того, що робить, здатна бачити й чути все, що так чи інакше пов'язане з діяльністю.

Що ж насправді є ознакою уважності?

Завдання 8.

Визначте, хто найуважніший. Відповідь аргументуйте.

Якось зав'язалась суперечка, хто найуважніший. Один стверджував, що це Іван Іванович: «Коли він читає книгу чи слухає, що йому говорять, то нічого його не може відволікти: ні поява когось у кімнаті, ні розмова сусідів, ні звук радіо. Уся його увага поглинута тим, що він робить у даний момент». Інший вважав найуважнішим Павла Миколайовича: «З яким би захопленням він не розповідав (здається, що він весь поглинутий розповіддю), усе ж жодна деталь поведінки учнів у класі не вислизне від його уваги. Він бачить і чує усе, що відбувається навколо». Третій вважав, що уважніший від усіх Микола Васильович: «Одного разу ми йшли у повній темряві дорогою, і раптом несподівано спалахнуло і відразу погасло світло від електричного ліхтарика. Ми встигли лише ледь помітити фігуру чоловіка, Микола Васильович за цю коротку мить розгледів і чоловіка, і автомат у його руках, і собаку, яка стояла поряд, і навіть побачив червону зірочку на картузі. Виявилось, що він помітив усе правильно. Нам зустрівся прикордонник».

Г) Завдання творчого рівня

Дайте відповідь, чому...

1... світлова реклама влаштована так, що світло то загорається, то гасне?

2... льотчики не можуть одночасно низько вести літак і відшукувати на землі дрібні предмети?

3... перебуваючи в гостях і будучи повністю поглинутим бесідою зі співрозмовником, ви моментально реагуєте на своє ім'я, неголосно вимовлене в іншій групі гостей («феномен вечірки»)?

4... у багатьох спортивних змаганнях звучить попередня команда?

3. Рефлексія та підведення підсумків заняття – бліц – опитування студентів.

- **Що нового Ви дізналися про себе на практичному занятті?**

Завдання: оцініть інформацію, свої знання, вміння та навички, здобуті Вами під час практичного заняття за рівнем важливості для Вас для професійної підготовки та особистісного розвитку. Для формування відповіді скористайтеся табличкою.

		
<h2>Рефлексія практичного заняття</h2>		
 Кошик для сміття непотрібна інформація	 Інформація, знання, вміння і навички, які я можу використовувати зараз	 Валіза знання, вміння та навички, які важливі у майбутньому

4. Оцінювання знань та умінь здобувачів фахової передвищої освіти.

5. **Домашнє завдання:** пройти тест на уважність <https://onlinetestpad.com/ru/testview/53800-test-na-vnimatelnost> . Скрін прикріпити в Moodle.